

Happy bite

GD LOOPT VOOROP IN VARKENSGEZONDHEID
MET MONITORING VAN DE GEZONDHEIDSTATUS

Happy Bite-aanbod

Het Happy Bite-aanbod omvat negen testen die gevalideerd zijn voor het gebruik in speeksel:

- Influenza algemeen PCR
- Influenza subtype-specifieke PCR
- PCV2 PCR
- PRRSv PCR
- PRRSv sequentie-analyse
- App ELISA
- Influenza A ELISA
- Mycoplasma hyopneumoniae ELISA
- PRRS ELISA
- PCV2 IgG ELISA

Voor influenza is zowel de algemene Influenza PCR, als een differentiërende PCR beschikbaar die de drie voorkomende typen bij varkens (H1N1, H1N2 en H3N2) kan typeren. Voor PRRSv is het mogelijk om een PRRSv-sequentie-analyse te laten uitvoeren, om te bepalen of er een veld- of vaccivirus is aangetoond.

GD biedt u een laagdrempelige manier om de gezondheidsstatus van varkens in beeld te brengen: onderzoek van speeksel. Het speeksel is eenvoudig te verkrijgen door speciale touwen in de hokken op te hangen. Dit betekent dat met minder arbeid én minder stress voor de varkens monsters verzameld kunnen worden.

Speekselonderzoek is een zeer praktische en laagdrempelige methode in de diagnostiek van varkensziekten. De labuitslagen geven een betrouwbaar beeld van bepaalde ziektekiemen en afweerstoffen die bij de meerderheid van de varkens in een hok voorkomen. Het gebruik van speeksel als monstermateriaal, in plaats van bijvoorbeeld bloed, kent vele voordelen:

- Verzamelgemak: de methode is arbeidsvriendelijk, het speeksel is snel en eenvoudig te verzamelen.
- Voor hetzelfde geld meer dieren bemonsteren: met één touw worden standaard meerdere varkens in een hok bemonsterd.
- Diervriendelijk: belastende en stressvolle methodes, zoals bloed afnemen, worden vermeden.

Hoeveel touwen zijn nodig?

GD heeft een berekening gemaakt van het aantal benodigde touwen voor speekselonderzoek. Voor het aantonen van bijvoorbeeld een PRRSv-infectie is nodig:

- Tijdens de acute fase (koorts, conjunctivitis, longproblemen): onderzoek van **twee tot drie touwen** met PCR, één touw per hok, in geselecteerde hokken met klinische verschijnselen.
- Eén tot twee weken na de acute fase: onderzoek van **twee tot drie touwen** met PCR óf ELISA, één touw per hok, in geselecteerde hokken waar sprake is of was van klinische verschijnselen.
- Bij subklinische infecties (zonder duidelijke klinische verschijnselen) zijn meer monsters nodig om een PRRS-infectie aan te tonen. Op een bedrijf met vijf afdelingen gespeende biggen van acht tot tien weken leeftijd, zijn er in totaal **tien touwen** nodig (uit twee hokken per afdeling). Dit geldt zowel voor PRRS-antistoffen als voor PRRS-virus.

Hoeveel varkens kauwen op één touw?

Bij groepen van maximaal 20 varkens heeft 70 tot 80 procent van de dieren binnen 20 minuten contact met het touw. Bij grotere groepen loopt dit percentage terug, bijvoorbeeld 40 procent in een groep van 50 varkens. Gebruik daarom per 10 tot maximaal 20 varkens één touw. Wanneer u jonge gespeende biggen (5/6 weken oud) bemonstert en de speekselopbrengst is gering, dan kunt u het touw uitdraaien tot de (drie) basisstrengen. Vervolgens kunt u per hok één van deze strengen aanbieden.

Meer informatie vindt u op:
www.gddiergezondheid.nl

Interpretatie van uitslagen

Een negatieve uitslag betekent niet noodzakelijk dat een koppel dieren vrij is van een bepaalde ziekteverwekker/ afweerstof. Het is aan te raden om bij negatieve speekseltesten meer touwen op te hangen in meer aparte hokken, of dieren individueel te onderzoeken door middel van bloedonderzoek. Voor vragen over de interpretatie van de uitslagen, kunt u altijd contact opnemen met de Veekijker via 0900-7100 000, optie 2.

Wat biedt GD?

GD levert naast de uitvoering van de testen op speeksel ook de Happy Bite-touwpakketten, én het materiaal voor het gekoeld versturen van speeksel (retourpakket). Hiervoor kunt u terecht in de GD Webshop (www.gdwebshop.nl). Het touwpakket kunt u bestellen onder nummer VDBEG086. De code voor het bestellen van materiaal voor gekoeld transport is VDGEBO58. Het inzendformulier voor speeksel is te downloaden op onze website www.gddiergezondheid.nl/formulieren.

Insturen van speekselmonsters

De behandeling van de monsters is erg belangrijk. Speeksel is erg gevoelig. Daarom is koelen van speeksel noodzakelijk en is het belangrijk dat het snel bij GD wordt aangeboden.

Literatuur

1. Kittawornrat, A., et al., *Detection of Porcine reproductive and respiratory syndrome virus (PRRSV) antibodies in oral fluid specimens using a commercial PRRSV serum antibody enzyme-linked immunosorbent assay*. J Vet Diagn Invest, 2012. **24**(2): p. 262-9.
2. Wang, C., et al. *Probability of detecting a singleton PRRSV viremic pig using pen-based oral fluid samples [samenvatting]* in Allen E. Leman Swine Conference. 2010.
3. Prickett, J.R., et al., *Oral-fluid samples for surveillance of commercial growing pigs for porcine reproductive and respiratory syndrome virus and porcine circovirus type 2 infections*. J of Swine Health and Prod, 2008. **16**(2): p. 86 - 91.
4. Prickett, J.R., et al., *Prolonged Detection of PCV2 and Anti-PCV2 Antibody in Oral Fluids Following Experimental Inoculation*. Transbound Emerg Dis, 2011.

Instructie voor monstername

Tip 1

Het verzamelen van speeksel uit meerdere hokken per leeftijdsgroep levert meer informatie op dan het ophangen van één touw per leeftijdsgroep.

Tip 2

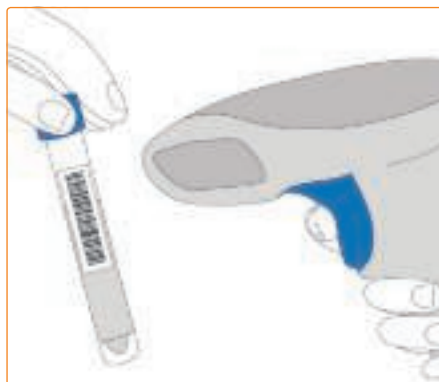
Mocht u jonge, gespeende biggen (5 à 6 weken oud) bemonsteren en onvoldoende speekselopbrengst hebben, dan kunt u het touw in drie strengen opsplitsen en één enkele streng ophangen.

1. Plaats het touw boven het hok op schouderhoogte van de varkens. Zorg ervoor dat het touw stevig vastzit. Verwijder het tape aan het begin en eind van het touw. Laat de varkens 20 tot 30 minuten op het touw kauwen.

2. Trek vervolgens handschoenen aan, pak het touw en plaats het in de zak. Pers het speeksel uit het touw door er stevig in te knijpen of het te strippen. Verzamel zoveel mogelijk speeksel in de buis.

3. Haal de buis van de zak en sluit de buis goed af. Vermeld de identificatie op de meegeleverde sticker en plak deze op de buis. Schrijf het monster digitaal in of download het inzendformulier via www.gddiergezondheid.nl/formulieren.
4. Verpak de buis in de zak en voeg, indien u niet digitaal inschrijft, het inzendformulier toe. Sluit de zak goed af. Verzend het monster gekoeld naar het lab.

